

Vi viser til høring datert 19.12. 2018 om forslag til forenklet tilgang til førerkort i klasse A1 for innehavere av førerkort i klasse B, lavere alderskrav for førerkort i klasse AM 147, en ordning for utvidelse av klasse T til AM 147 og rett til besøkskjøring i seks måneder for arbeidere med førerkort utstedt utenfor EØS.

Høringsforslaget er utarbeidet på oppdrag fra Samferdselsdepartementet og kan knyttes til regjeringens mål om å forenkle førerkortkravene.

Trygg Trafikk vil innledningsvis vise til at regjeringen har forpliktet seg til å arbeide for nullvisjonen og etappemålet om at det skal være maksimalt 350 drepte og hardt skadde mennesker i veitrafikken i 2030, jf. Nasjonal transportplan 2018-2029. Dette innebærer omlag en halvering fra dagens nivå, noe som vil kreve økt innsats på flere områder.

Trygg Trafikk er derfor på generell basis bekymret over regjeringens liberaliseringspolitikk på veitrafikkområdet, fordi den bidrar til å gjøre arbeidet med å nå de nasjonale målene mer krevende. Vi viser bl.a. til fokus på økte fartsgrenser, føringer om restriktivt bruk av streknings-ATK og nå forenklinger av førerkortkravene.

Når det er sagt kan Trygg Trafikk stille seg bak forslagene til forenklinger av førerkortkravene slik de er beskrevet av Vegdirektoratet, med unntak av senket alderskrav til mopedbil. Vi forutsetter at det innføres krav til opplæring som skissert og at det iverksettes nødvendig oppfølging i forhold til opplæringsinstitusjonene. Uten kompensasjon i form av opplæring, er forenklinger i førerkortkravene etter vårt syn ikke forsvarlig eller tilrådelig fra et trafikksikkerhetsperspektiv.

Motorsykel er et krevende kjøretøy både når det gjelder presis kjøreteknikk, taktiske- og strategiske vurderinger i forhold til andre trafikanter og stedlige forhold. Risikoen for å omkomme eller bli hardt skadet i trafikken er mye høyere enn for bilførere, og vi har dessverre sett en økning i alvorlige ulykker i denne kjøretøysgruppen de senere år, jf. Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-2021.

Trygg Trafikk er derfor enig med Vegdirektoratet i at det må kreves særskilt kompetanse for å kjøre motorsykel, utover det man besitter som innehaver av førerkort klasse B. Vi støtter derfor forslaget om å beholde kravet om grunnkurs klasse A1, A2 og A som obligatorisk opplæring for de som skal utvide førerretten fra klasse B til å omfatte klasse A1 gjennom redusert opplæring og ordinær førerprøve klasse A1. Vi støtter også forslaget om å ta bort kravet om trinnvurdering (trinn 2 og 3).

Trygg Trafikk mener også at sikkerhetskurs på veg (5 timer) er en viktig og nødvendig del av motorsykelopplæringen og vi forventer derfor at et nytt obligatorisk kurs på 5 timer vil ta opp i seg de nødvendige elementene i sikkerhetskurset. Den reduserte opplæringen for de som har klasse B må anses som et minimum og det må presiseres overfor opplæringsinstitusjonene at førerprøvekravene er de samme som for de som ikke har klasse B fra før.

Trygg Trafikk kan være med på Vegdirektoratets forslag om at det kan gis førerrett til lett motorsykel som en kode på førerkort klasse B uten at det tas førerprøve, forutsatt at det gjennomføres obligatorisk opplæring på 13 timer. Vi mener at forutsetningen om førerrett klasse B i to år er vesentlig for å kunne inneha tilstrekkelig trafikal erfaring.

Vi ber samtidig om at opplæringsinstitusjonene blir gjort oppmerksom på at læreplanmålene er like bindende som ved opplæring som krever førerprøve. Kompetansebehovet og risikoen ved å kjøre lett motorsykel er den samme enten man skal tilfredsstille nasjonale behov eller kjøre i andre land.

Når det gjelder forslaget til lavere alderskrav (fra 18-16 år) for mopedbil klasse M147 er Trygg Trafikk skeptisk. Mopedbilen kan forveksles med en vanlig bil på grunn av sin bredde og form, og fordi den tar opp mesteparten av plassen i et kjørefelt. Det kan derfor oppstå problemer knyttet til andre trafikanters oppfattelse av mopedbilen som kjøretøy. Dette kan igjen skape farlige situasjoner når mopedbilen kjører i 45 km/t på en vei med vesentlig høyere fartsgrense. Eksempler på dette kan være i veikryss (spesielt ved venstresving hvor møtende trafikk har vikeplikt) og ved innkjøring på større vei hvor det kan være vanskelig å beregne andres hastighet og avstand.

Forslaget omfatter videre en aldersgruppe som er sårbar, både på grunn av biologiske forutsetninger i hjernen som påvirker risikovurdering og konsekvenstenkning, samt at de har lite erfaring. Sist men ikke minst kan forslaget ha uheldige konsekvenser fordi det åpner opp for at 16-åringer kan kjøre tyngre ATV/UTV; et kjøretøy som sannsynligvis vil bli mer populært enn den tradisjonelle mopedbilen. Dette kan igjen gi økt eksponering for ulykker som ofte knyttes til kjøring med terrengkjøretøy.

Dersom forslaget likevel gjennomføres ber vi vegmyndighetene om følge nøye med på ulykkesutviklingen på dette området. Det er også viktig at denne kjøretøysgruppen merkes som saktegående kjøretøy.

Trygg Trafikk er enig med Vegdirektoratet i at det må stilles krav om gjennomført sikkerhetskurs på veg klasse AM 147 for å kunne få utvide førerretten i klasse T til å omfatte førerrett i klasse AM 147. Den spesielle utformingen på konstruksjonen, den lave hastigheten og mulighetene for å bli oppfattet som en bil, gjør det nødvendig å trene på dette i relevante trafikksituasjoner.

Trygg Trafikk har ingen innvendinger mot å gjøre bestemmelsene om besøkskjøring bransjenøytrale. I og med at bakgrunnen for forslaget er ønsket om å fremme fri flyt av arbeidskraft ved at man kan ta sesongarbeid i Norge som krever førerkort, vil det være en forutsetning at man har gyldig arbeidstillatelse for å kunne benytte førerkort som er utstedt utenfor EØS i mer enn tre måneder. For å kunne kontrollere at man faller inn under unntaket foreslår Vegdirektoratet at det innføres krav om arbeidstillatelsen medbringes under kjøring. Trygg Trafikk støtter Vegdirektoratets forslag og mener dette kan bidra til at ordningen ikke misbrukes.

«Høringsinnspill – forslag til forenklinger i førerkortkravene» sendt til Vegdirektoratet [.pdf]

Les vår personvernerklæring